

prve ve sporu specifikovala, co vlastně požaduje, počítajíc 28.775 Kč za krmení a lícení koní a 66.666 Kč za zabitě 3 koně, kterýžto nárok ještě rozdělila na třetinu státním odškodněním nekrytou a na dvě třetiny jakožto státní odškodnění dosud nepřiznané. Jaké náhradní nároky si činila a pro který z nich si chtěla dlužný obnos zadržeti, z dopisu samotného zřejmo není, a pro tuto neurčitost není dopis ten zaúčtováním, zrušení vzájemných pohledávek způsobujícím. Když však z tohoto dopisu žalobcem předloženého, na nějž se žalovaná v první instanci ani neodvolávala, perfektní kompensace a zánik žalobcova práva zřejmým není, nelze shledávati ani nesprávné posouzení věci v tom, že odvolací soud nepokládal žalobní pohledávku za zrušenou, ani neúplnost odvolacího řízení v tom, že nebyla zjištěna výše vzájemných pohledávek a pravdivost tvrzení o jejich existenci v době koupě a směny, z které je dlužný nedoplatek žalobou vymáhán. Neprovedení důkazu o tvrzení žalované firmy, že byla se žalobcem v obchodním spojení, rovněž nezakládá vytýkanou neúplnost řízení, protože nebyly tvrzeny skutečnosti, z kterých by mohlo býti na vzájemné obchodování a na kontokorentní účtování usuzováno: jediná okolnost, že žalobce v srpnu 1919 část kupní ceny dostal směnou, k úsudku takovému nepostačuje, zejména když žalovaná firma podle vlastního tvrzení se při posledním obchodě zavázala 15.000 Kč doplatiti a sama dluh 25.200 Kč ve spo. u uznala. Další však tvrzení dovolatelky, že se žalobcem vyúčtování vzájemných pohledávek výslovně nebo mlčky ujednala, jest rovněž rovnou v řízení opravném nepřipustnou. Protože tudíž se nejedná o kontokorentní zaúčtování a náhradní pohledávky namítané ke kompensaci vznikly z jiného obchodu než pohledávka žalobní, dovolatelka marně se snaží dovozovati, že žalobní pohledávka jest v právní souvislosti s pohledávkami vzájemnými, jež byly námitkou do sporu vzneseny, a že proto vydání důležitého rozsudku bylo podle § 391 c. ř. s. nepřipustným. Pokud dovolání vytýká, že řízení o vzájemných pohledávkách nemělo býti přerušeno, nelze k němu přihlížeti, protože odvolací soud v tom směru usnesení prvního soudu potvrdil, a další opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí do odvolacího rozsudku pojatého jest podle § 528 c. ř. s. vyloučen. Podle naduvedeného žalobní pohledávka doposud kompensací nezanikla a dovolání je tudíž neodůvodněné.

### Čís. 1083.

**V tom, že soud, neshledav důvodně toho potřeby, nedonutil nedostavivší se stranu, by osobně se dostavila k líčení ve sporu o neplatnost manželství, nelze shledávati vadnost řízení.**

**K odvolání splnomocnění ku sňatku stačí dopis, jímž snoubenec před sňatkem požádal své rodiče, by došli na faru a svatbu zarazili.**

(Rozh. ze dne 7. června 1921, Rv I 245/21.)

Manžel byl v době sňatku ve válečné službě vojenské a splnomocnil k uzavření sňatku Františka K-a. Zastoupený manžel však lístkem poštou, jež odevzdal poště kol 20. září 1916, ale určité před 23. zářím, dnem to sňatku, žádal rodiče, by došli na faru a svatbu zarazili. Lístek došel rodičům den neb dva dny po svatbě. Po návratu z válečné služby

vojenské domáhal se manžel neplatnosti sňatku, ježto s uzavřením sňatku nesouhlasil a plnou moc před oddavkami odvolal, čímž stal se konsens plnomocníkem (§§ 75, 76 obč. zák.) neplatným. Žalobě bylo soudem všech tří stolic vyhověno. Nejvyšším soudem z těchto

### důvodu:

Dovolání, uplatňujícímu dovolací důvody § 503 čís. 2 a 4 c. ř. s. nelze přiznati úspěchu. Jako vadu odvolacího řízení vytýká dovolání, že rozsudek byl vydán po ústním jednání, jemuž žalovaná nebyla přítomna, což prý tím více padá na váhu, poněvadž žalované zůstal takto neznám veškerý materiál obsažený v nových výpovědích. Nedostavení se osobní jedné ze stran sporných není žádnou překážkou projednávání sporu, zvláště když strana byla zastoupena právním zástupcem a tento při jednání byl přítomen, jak se stalo v tomto případě. Soud má sice dle § 12 min. nař. ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák. ve sporech o neplatnost manželství právo, nikoli však povinnost, přinutiti jednoho nebo druhého z manželů k osobní účasti na ústním projednání rozepře, avšak jen tehdy, když osobní dostavení se jedné ze stran jest nutným v zájmu úředního vyšetření nebo zjištění důvodu pro neplatnost manželství. Toho pak v tomto případě nebylo zapotřebí, neboť jde o zjištění, zdali žalobce plnou moc ke svému zastoupení při slavnostním prohlášení slibu manželského odvolal čili nic, a žalovaná za celého řízení sporného tvrdila, že ji o odvolání tom nebylo ničeho známo. Nebylo tedy přítomnosti žalované při posledním jednání před soudem odvolacím zapotřebí, to tím méně, poněvadž otázka, zda o odvolání plné moci žalobcem věděla čili nic, by mohla míti význam pro otázku jejího zavinění na neplatnosti manželství, o tuto otázku však se vůbec nejedná, poněvadž opravný prostředek proti dotyčnému výroku soudu odvolacím nebyl vznesen. Soud dovolací podrobil ostatně celé provedené řízení z moci úřední prozkoumání a seznal, že netrpí v žádném směru neúplností ani vadou. Důvod dovolací nesprávného posouzení věci po stránce právní spatřuje dovolání v tom, že soud odvolací nezachoval předpisu § 511 c. ř. s.; v jakém směru, dovolání neuvádí. Výtka však jest neoprávněna. V uvedeném usnesení vyslovil Nejvyšší soud právní názor, že odvolání plné moci nemusí býti učiněno právě vůči zmocněnci nebo vůči nastávajícímu manželu, a že se také nevyžaduje, aby manželé byli v době uzavření sňatku o tomto odvolání zvěděli, poněvadž při uzavření sňatku musí zde býti scuhlasná vůle jak zmocnitele, tak i osoby druhé v okamžik uzavření sňatku. Soud odvolací při svém rozhodnutí vychází z tohoto právního názoru, a že tak činí, také výslovně v úvodu důvodů svého rozsudku prohlašuje. Jak z celého, odvolacím soudem samým provedeného doplnění řízení dukazního, jakož i z celého tenoru důvodů rozsudku v odpor vzatého jasně na jevo jde, zachoval soud odvolací vždy a všude právní názor shora projevený a soustředil veškerou snahu k tomu, aby bylo vyšetřeno, zda žalobce plnou moc danou Františku K-ovi ještě před uzavřením sňatku odvolal. Odvolací soud na základě důkazů provedených jím podle pokynů v uvedeném rozhodnutí zdejšího soudu, dospěl k přesvědčení, že žalobce plnou moc tuto ještě před sňatkem odvolal. Pochybnosti ve směru dukazním proti zjištění soudu odvolacího není, a mohla by pro dovolací soud, jenž

řešení sporu v každém směru z moci úřední přezkoumati povinen jest, třeba od jedné ze súčastněných stran v řízení opravném toho dotčeno není, toliko zbýváti otázka, zda v obsahu onoho lístku polní pošty, jež žalobce kolem 20. září 1916, ale určitě před sňatkem ještě svým rodičům psal a zaslal, lze shledávati odvolání plné moci Františku K-ovi dané. Soud odvolací přisvědčil v té příčině na podkladě provedených a jím doplněných dukazů názoru první stolice, že v dopisu tom jest spatřovati určité a zřejmé odvolání plné moci. Soud dovolací, prozkoumaj spisy, připojuje se rovněž tomuto názoru, nelze projevu žalobce v dopise tom učiněnému dle vykládacího pravidla § 914 obč. zák. (ve znění III. novely § 102) jinak rozuměti, než že žalobce projevuje vůli býti sňatku osobně přítomen a žádaje svého otce, jenž byl zákonným jeho zástupcem, poněvadž žalobce tehdy ještě nebyl zletilý, aby došli na faru a svatbu zarazili, plnou moc zástupci Františku K-ovi danou, tím odvolává. Za tohoto stavu věci jeví se i právní posouzení věci rozsudkem odvolacím bezvadným.

#### Čís. 1084.

**Ustanovení § 560 čís. 2 c. ř. s. se nevztahuje na případ, kdy místní zvyklosti určují konec doby pachtovní uplynutím určité roční doby (po sklizni).**

(Rozh. ze dne 7. června 1921, Rv I 376/21.)

Žalovaná společnost v Š. měla spachtovány pozemky od Emilie B-ové na dobu 12 let počínajíc od 1. října 1912 do 30. září 1923. Propachtovatelka prodala v r. 1920 pozemky žalobci, jenž dne 21. prosince 1920 žalované pacht vypověděl. Žalovaná namítla mimo jiné, že v Š. jest zvykem, skončiti poměr pachtovní teprve po sklizni, že však v tomto případě část polí jest již obdělána, pročež dle § 1115 obč. zák. dlužno dobu pachtovní prodloužiti tak, by pachtýř mohl plodiny skliditi. Procesní soud první stolice uznal výpověď po právu mimo jiné z těchto důvodů: Námitky místní zvyklosti, shora uvedené, nelze tu použiti, ježto příslušné ustanovení zákona (§ 560 čís. 2 c. ř. s.) vztahuje se pouze na takové nájemní poměry, kde jsou určité »dny« obvykly pro vyklizení a výpověď, nikoliv však na případy, kde jde o jisté roční doby neb období, takže ustanovení to má význam pouze pro kratší lhůty výpovědní, jak jest tomu často při výpovědích z bytu. Pokud se týče námitky dle § 1115 obč. zák., budiž poukázáno k tomu, že ustanovení to týká se pouze obnovy pachtu a že by je byl zákon zařadil ve všeobecné, nikoliv ve zvláštní části předpisů o smlouvě nájemní, kdyby mu byl chtěl zjednati platnost všeobecnou. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Jde tu pouze o řešení otázky, kdy možno výpověď dáti a kdy má lhůta výpovědní končiti. Dle § 1120 obč. zák. dlužno dáti řádnou výpověď. § 1116 obč. zák. byl zrušen §em 560 c. ř. s., dle něhož pachtý jest vypověděti na šest měsíců, nebylo-li něco jiného umluveno nebo nebyly-li místním zvykem stanoveny pro vyklizení najatých předmětů zvláštní dny. Právem však první soudce zastal stanovisko, že § 560 c. ř. s. platí jedině v tom případě, kde pro vyklizení předmětu pronájmu vyhrazeny jsou určité dny v roce s určitými lhůtami výpovědními. Žalovaný tvrdí, že v Š. dle zvyklostí výpovědi z pachtovaných pozemků tak se státi musí, že zrušení pachtovního poměru te-